MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 12 — 16 OCAK 1950 — Sayı: 573

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı

Karar sayısı: 52
Karar tarihi: 6/VII/1949

ÖZET: Yapı kalfası okulları ders dağıtma cetveliyle programının kabulü h.

22 temmuz 1947 tarih ve 277 sayılı kararla açılan "Yapı Kalfası" okulları ders dağıtma cetveliyle programının bağlı örneklere göre kabulleri hususunun Yüksek Bakanlık Makamının onamlarına sunulması kararlaştı.

K. Y.

Uygundur
6/VII/1949
Millî Eğitim Bakanı y.
Mesleki ve Teknik
Öğretim Müsteşarı
R. Uzel

YAPI KALFASI OKULU
DERS DAĞITMA CETVELİ

1 — Türkçe	2
2 — Son asır tarihi ve Türk devrim tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti rejimi	2
3 — Türkiye Coğrafyası	2
4 — Belediyecilik	4
5 — Millî Savunma dersi	3
6 — Yapıcılık bilgisi ve uygulanması	7
7 — Bina bilgisi ve uygulanması	4
8 — Teknik resim	4
9 — Şehircilik bilgisi ve uygulanması	4
10 — Topoğrafya bilgisi ve uygulanması	4
11 — Yol ve köprü	2
12 — Yapı maliyeti ve işletmesi	4
13 — Tesisat	2
Toplam	44

NOT: Yukarıda yazılı dersler 28 hafta sürer.

TÜRKÇE

(Haftada 2 Saat)

(Ana dili çalışmalarının okuma, yaziyle ifade, dilbilgisi ve imlâ gibi bölümlerinin beraberce yürütülmesi ve derslerin ilk ve orta okul proğramlarındaki Türkçe öğretimi ilkelerine uyularak geliştirilmesi uygun olacaktır.)

Okuma derslerinde tanzimattan bu yana yazılmış olan eserlerden seçilecek parçalar üzerinde şu bilgiler verilmelidir:

1 — 1908 den sonra edebiyatımız: Millîyet fikrinin hayatımızda kökleşmesi, edebiyatta bu fikrin verimleri (konularda ve dilde), bu devrin belli başlı muharrir ve şairler:

(Metin seçme işi öğretmenlere bırakılmıştır.)

2 — Cumhuriyet devrinde dil hareketleri, yazı devrimi.

Yazma derslerinde, yapı enstitülerinde verilen konulara ilâve olarak (Memleketin türlü alanlarındaki yapılıcılık ve imar faliyetleri hakkında görüş ve düşünceler konulu vazifeler de yazdırılır).

TARİH

(Haftada 2 saat)

A — *Yakın Zamanlar Tarihi.*

1 — On sekizinci yüzyılda Türkiye'de ıslâhat hareketleri. Selim III ve "Nizam-ı Cedit"

2 — On sekizinci yüzyılda Avrupa ve Amerika.

Yeni Avrupayı hazırlıyan etmenler: Fransa ihtilâli, sanayi devrimi, milliyetçilik cereyanları. Bu olayların Avrupa'da ve Osmanlı ülkesinde etkileri. İngiltere Amerika harbi, Birleşik Devletlerin rejimi.

3 — On dokuzuncu yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu: Selim III. ve Mahmut II. devirlerinin siyasal olayları. İç isyanlar (Sırbistan ve Yunanistan devletlerinin kurulması) ve milliyetçilik cereyanları. Mısır meselesi, Avrupa devletlerinin müdahaleleri, Londra antlaşması.

4 — Mahmut II. ıslâhatı. On dokuzuncu yüzyıl başlarında Osmanlı Türk kültür ve medeniyeti.

5 — On dokuzuncu yüzyılda Avrupa, Amerika ve Uzak Doğu.

Napolyon devri, Viyana Kongresi ve restorasyon.

Avrupa'da 1848 ihtilâlleri.

İtalyan ve Alman birliklerinin meydana gelmesi.

6 — Türkiye'de Tanzimat: Avrupa Sömürgeciliği. Amerika ve Uzak Doğu.

Tanzimat ilânı ve uygulanması. Bu devrin önemli siyasal olayları.

Boğazlar meselesi, Kırım savaşı, Paris antlaşması.

Osmanlı Rus savaşları, Ayastafonos ve Berlin antlaşmaları.

Bulgaristanın kuruluşu.

Tanzimat devrinde iç durum, istikrazlar. Yeni Müesseseler. Meşrutiyet cereyanları. Yeni Osmanlılar. İlk meşrutiyetin ilânı.

6 — İstibdat devri.

7 — Meşrutiyet devri.

İkinci meşrutiyetin ilânı.

Türkçülük cereyanları ve bu devrin politikası.

İtalya ve Balkan savaşları. Osmanlı İmparatorluğunun 1914 Genel Savaşında rolü. Çanakkale savunması. Anafartalar ve Mustafa Kemal. Mondros Mütarekesi ve sevr antlaşmasiyle Osmanlı İmparatorluğunun tasfiye i.

B. *Türkiye Cumhuriyeti ve Türk devrimi tarihi:*

1 — 1914 genel savaşının sonunda ve Osmanlı İmparatorluğunun parçalanması kararı karşısında:

a) Padişah Hükümetinin,

b) Hıristiyan tebaanın,

c) Türklerin görüş'eri ve yaptıkları işler.

2 — Mustafa Kemal'in başa geçmesi, siyasi ve askerî geçmişi, Millî Mücadeleyi teşkilâtlandırması.

3 — Erzurum ve Sivas kongreleri, Misakî Millî, İstanbul'un işgali.

4 — Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinin kurulması ve İstiklâl Savaşı. Bu devrin başlıca olayları. Birinci ve İkinci İnönü Savaşları, İsmet İnönü, Sakarya Zaferi, Gazi Mustafa Kemal, Büyük Taarruz ve Zafer. Mudanya mütarekesi, Saltanatın kaldırılması.

5 — Lozan Barış antlaşması ve İsmet İnönü, Ankara'nın Devlet Merkezi olması.

6 — Cumhuriyetin ilânı ve halifeliğin kaldırılması.

7 — Siyasal, Sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda yapılan devrimler ve sonuçları.

8 — Ebedî Şef Atatürk'ün ölümü ve bu olay önünde Türk Ulusu ve dünya.

9 — İsmet İnönü'nün Cumhur Başkanı seçilmesi, Türk Ulusunun devrim yolunda ilerlemesi.

TÜRKİYE COĞRAFYASI

(Haftada 2 saat)

1 — Türkiye'ye genel bakış:

a) Türkiye'nin konumu, sınırları, yüzölçümü, nüfusu, bu bakımdan komşu devletlerle karşılaştırılması.

b) Türkiye'nin yüzey şekillerine genel bakış, Türkiye'nin denizleri ve kıyıları.

c) Türkiye'nin iklimi, nehirleri, gölleri, bitki ve hayvan toplulukları (Bitey ve Direy)

2 — Türkiye'nin coğrafi bölgeleri:

a) İç Anadolu bölgesi,

b) Marmara bölgesi,

c) Karadeniz bölgesi,

d) Ege bölgesi,

e) Akdeniz bölgesi,

f) Doğu Anadolu bölgesi,

g) Güney doğu Anadolu bölgesi.

(Her bölgenin doğal coğrafyası kısaca gözden geçirildikten sonra beşeri ve ekonomik coğrafyası

daha geniş bir ölçekte öğretilecek, her bölgedeki şehirler hakkında yeter bilgi verilecektir.)

3 — Türkiye'nin beşeri ve ekonomik hayatı: Türkiye'de nüfuslanma, nüfusun meslek itibariyle ayrılışı, köy ve şehirlerde meskenler, yapı özellikleri ile bunların coğrafya şart'arı ile olan ilgileri, köy ve şehir nüfusu.

4 — Türkiye'de ziraat, hayvan besleme, ormanlar, madenler, endüstri hayatı, ticaret yolları, taşıtlar, limanlar ve tiraret merkezleri, iç ve dış ticaret, Türkiye'nin dünya ekonomisindeki yeri.

5 — Türkiye'de bulunan ve yapılan yapı malzemesinin bulunduğu başlıca merkezler ve bunların özellikleri.

BELEDİYECİLİK

(Haftada 4 saat)

BİRİNCİ BÖLÜM:

Yapı işleri:

1) Belediye kalfaları belediye sınırları içinde inşa edilecek her türlü yapıların plânlarını yapı ve yollar kanununun hükümlerine göre inceliyerek bu kanun hükümlerine uygun olup olmadığını tâyin ederek, inşaat ruhsatnamesi verilmesi uygun görülen yapılardan alınması icabeden belediye resimlerini özel kanununa göre hesap ve tahakkuk ettirerek kanun hükümlerine göre verilecek inşaat ruhsatnamesini düzenlemek,

2) Yapılacak onarım işleri için verilmesi icabeden ruhsatname'er için gerekli incelemeleri yaparak yapı ve yollar kanunu hükümlerine göre verilmesi icabeden âdi veya esaslı onarım ruhsatnamesini düzenlemek,

3) Yapı ve yolları kanunu hükümlerine göre plânları tasdik edilerek inşaata ruhsat verilen yapıların inşaatını devamlı surette kontrol ederek yapıların tasdikli plânlarına ve teknik esaslara uygun olarak yapılıp yapılmadığını tâyin etmek ve ruhsatname hükümleriyle inşaat tekniğine uygun görülmiyen yapıların inşaatını durdurarak yapılması gereken düzeltmeleri yaptırmak ve icabı halinde yapı ve yollar kanunu hükümlerine dayanarak uygunsuz olarak yapılan yapıların yıktırılmasını sağlamak...

4) İnşaatı tamamlanan yapıların son muayenesini yaparak iskân için verilecek izin hakkında rapor düzenlemek.

İKİNCİ BÖLÜM:

Şehircilik ve yol işleri:

5) İmar planı mevcut olan kasabalarda yapılacak her türlü açma, yaya kaldırımı inşaatı, ağaç dikme işleri, parkların düzenlenmesi işlerinde plân ve ayrıntılarına uygun olarak uygulama yapmak.

6) Aplikasyonun harita mühendisi veya Yüksek Mühendis veya Fen memuru tarafından yapı mış yolların toprak tesviyesi işlerini ve kaldırımlanmasını sağlamak ve bunlara ilgili keşifleri düzenlemek.

7) Mevcut yalların iyi bir şekilde korunması için gereken daimi onarıma nezaret etmek ve Belediye Başkanına her hafta bu hususta bir rapor sunmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

Su ve kanalizasyon işleri:

8) Kasabada mevcut içme suyu tesislerinin (çeşmeler, kuyular v.s.....) iyi bir halde korunması için gereken bakım işlerini düzenlemek.

9) Mevcut tesislerde yapılması gereken basit onarımın yapılmasını sağlamak ve bunlar için keşifler düzenlemek.

10) Kasabanın mevcut lâğımlarının daimi bakım işiyle meşgul olmak ve bunların onarımını sağlamak.

11) Mevcut kanalizasyona (lâğımlara) bağlanması gerekli görülen yapı kanalizasyonun bağlantılarının iyi bir şekilde yapılmasına nezaret etmek ve gereken öğüt'eri vermek.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

Müteferrik belediye hizmetleri:

12) Tente, siper, tabelâ ve şerefiye resmi gibi Belediye resimlerinin tahakkuku için gereken ölçüleri alarak cetveller hazırlamak.

13) Belediyeye mahsus yapılarla hâl ve pazar yerleri gibi umumi binaların daimî onarımına nezaret etmek ve keşifler hazırlamak.

14) Belediye tarafından yeniden yaptırılacak yapılara, yollara, ağaçlandırma işlerine, parklara, ufak su tesislerine ve Belediyece yapılacak türlü inşaata mahsus keşifleri düzenlemek ve yapılışlarına nezaret etmek.

15) Kasabada serbest yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis veya mimar bulunduğu takdirde hazırlanacak plân ve keşifleri bunlara tasdik ettirdikten sonra tatbik edilmesi gerekir.

16) 3611 sayılı kanun gereğince Bayındırlık Bakanlığına tasdik ettirilmesi gereken bilumum inşaatın plân ve keşiflerini bu kanun mucibince tasdik ettirilerek tatbik edilmesi gerekeceğinden Belediye kalfalarının bu noktayı daima gözönünde bulundurması lâzımdır.

YAPICILIK BİLGİSİ VE UYGULANMASI

(Haftada 7 saat)

I — Statik: Haftada 4 saat

II — Genel Yapı Bilgisi: Haftada 3 saat

Statik:

1 — Statik dayanım ve esnekliğe ait temel bilgiler.

a) Kuvvetler, yükler, ağırlıklar,

b) Gerilme, dayanım, emniyet katsayısı,

c) Biçim değiştirme ve kanunları,

2 — Basıma ve çekilme dayanımları,

3 — Kesilme ve kayma dayanımları,

4 — Aynı düzlemdeki kuvvetlerin bileşimi, ayrışımı ve dengesi.

5 — Ağırlık merkezinin belirtilmesi (Genel bilgiler, çizgi, yüzey ve hacımların ağırlık merkezlerinin belirtilmesi ve uygulandığı yerler).

6 — Devrilme ve kaymaya karşı emniyet.

7 — Eğilme dayanımı:

a) Genel bilgiler ve eğilme için dayanım denklemi.

b) Atalet ve dayanım momentleri,

c) Eğilmeye karşı emniyet,

d) Uygulama,

8 — Kirişler hakkında genel bilgi (Şekiller, oturma tarzları, kiriş ve yük nevileri, dış kuvvetlerin etkileri, iç kuvvetler).

9 — İki mesnetli basit kiriş (çeşitli yükleniş şekillerinin etkileri).

10 — Bir ucu serbest kiriş.

11 — İki ucu sarkık mesnetli kiriş.

12 — Bağlantı araçlarının hesabı (bulon ve çivi bağlantıları, kamalı bağlantılar).

13 — Basit ve bileşik kirişlerin burulması.

14 — Eğilmede biçim değişmesi.

15 — İki başlı ankastre kirişler.

16 — Mütemadi kirişler.

17 — Mafsallı (oynak) kirişler.

18 — Eğri ve kırık kirişler.

19 — Sol eğilme.

20 — Çatıların hesabı (yükler, mertek ve aşıkların hesabı, kafes kirişleri).

21 — Bileşik dayanım (basınç ve eğilme).

22 — Merkez dışı kuvvetler.

23 — Basit istinat duvarlarında toprak basıncı.

24 — Bina inşaatında kemer, tonoz ve mesnetleri.

GENEL YAPI BİLGİSİ:

1 — Temel tekniği:

a) Zemin cinsleri,

b) Zeminin yoklanması

c) Zemin taşıma gücünün tâyini,

d) Emniyet gerilmeleri,

e) Temel sistemleri,

f) Temelin araziye tatbiki ve hafriyat yapılması,

2 — Kâgir yapım:

a) Harçlar (Killi veya çamur harç, kireç, çimento harcı),

b) Tuğla inşaat (Yapı enstitülerinde görülen derslere tamamlayıcı bilgi),

c) Taş inşaat (Tuğla inşaat gibi),

3 — Ahşap yapı:

a) Ahşap hakkında genel bilgiler,

b) Tavanlar ve döşemeler,

c) Ahşap iskelet inşaatı,

d) Çatılar,

e) Doğrama işleri.

4 — Beton ve Betonarme inşaatı;

A) Beton:

a) Betonun ilkel maddeleri,

b) Malzeme oranları,

c) Betonun imâli,

d) Soğukta beton,

e) Kalıplar,

f) Beton ve gereç denemeleri,

B) Betonarme:

a) Demirlerin özeliği,

b) Demirlerin kesilip bükülmesi ve yerine konulması, denenmeleri.

c) Çeşitli konstrüksiyonlardan örnekler.

BİNA BİLGİSİ

(Haftada 4 saat)

1 — Proje hakkında genel bilgi.

2 — Bina elemanları.

3 — Evler (Tek, sıra, kira v. s.)

4 — Okullar.

5 — Otel ve hanlar.

6 — Büro, mağaza ve dükkânlar.

7 — Ziraat yapıları (Ahırlar v.s.)

TEKNİK RESİM

(Haftada 4 saat)

I — *TEMEL:*

Temelde toprak açılma şekilleri, temelde kârgir ve betonarme, bağımsız temellerin gösterilişleri.

II — *BEDEN:*

Doğal taş, kârgir, ahşap ve dolgu olduğuna göre önemli yerlerinden yatay ve düşey kesitlerin gösterilişi

III — *ÇATI:*

Oturma ve basit asma çatıların saçakları ile çizimi ve ölçülendirilmesi, önemli bağlantılarının yatay, düşey ve perspektif görünüşleri.

IV — *Doğrama ve iç süsleme:*

Kapı, pencere, döşeme, tavan, ahşap merdiven, lâmbri ve kornişlerin konstrüktif çizimi.

ŞEHİRCİLİK BİLGİSİ ve UYGULANMASI

(Haftada 4 saat)

Şehircilik ve Uygulanması:

1 — Şehircilik hakkında genel bilgi.

2 — Şehircilik tarihi:

a) Tarihten evvelki devirler, İlk zaman, Orta zaman, ve Rönesans;

b) Yakın zamanlar ve bugünkü şehircilik.

3 — Şehirlerde bölgeler.

4 — Şimdiki şehirlerin yapısı ve bu yapıya giren esas öğeler.

5 — Şehir plânının düzenlenmesinde şehircinin yapacağı işler.

a) Bilgi ve görüş,

b) Bilgi ve görüşü toplıyarak şehircinin şehir plânını hazırlaması.

6 — Şehir büyüklüğüne göre üzerinde etüt edilecek harta ölçüleri.

7 — Coğrafî, jeolojik, ekonomik, siyasî tarihî, sosyal faktörlerin şehir yapısı üzerine etkisi.

8 — Bölgelere ayırmak ve bölgeler hakkında bilgi:

a) Türlü bö'gelerde yapım sistemleri (kapalı, yarı açık, açık sistemler),

b) Türlü sistemlerde nüfus yoğunluğu,

c) Türlü bölgelerde oda boyutları, parsel bölümleri.

9 — Şehir'erde sirkülasyon meselesi:

a) Yaya kaldırımlar yaya yo'ları, caddeler ana caddeler;

b) Şehir dışı yolları, gezinti yolları, oto yolları, istasyon'ar;

c) Meydanlar, sirkülasyon bakımından bunların düzen'enmesi.

10 — Şehirlerde serbest bölgeler: Oyun ve spor yerleri, yeşil a'anlar, parklar, orman'ar.

11 — Şehir'erin büyümesine, yenileştirilmesine ve yeniden yapı'masına göre türlü örnekler gösterilmesi. Küçük ev'er mahallesi örnekleri gösterilmesi ve yaptırılması.

TOPOĞRAFYA BİLGİSİ ve UYGULANMASI
(Haftada 4 saat)

1 — a) Topoğrafyanın tanıtımı, konusu, diğer ilim ve fenlerle ilgisi ve "Geodesie"nin özelliği hakkında kısa bilgi.

b) Topoğrafik ve kadastral haritalar hakkında genel bilgi ve harita'arın çeşitleri.

2 — a) Arazi ölçü işlerine giriş.

b) "Planimetrie" ve altımetrie hakkında bilgi.

c) Ölçü işlerinde kullanılan küçük a'etler: aynalı gönye, prizma, mimari gönye, lâta, çelik şerit, jalon, mira, çekül fiş..... hakkında bilgiler.

3 — a) Ö'çü işlerinde kullanı'an büyük aletler, gonyometrelerin türleri ve açıklanması.

b) Mercekler hakkında kısa bilgi.

4 — a) Dürbünlü a'etlerin parça'arı hakkında bilgi.

b) Verniyeler ve açıklanması.

c) Aletlerin gösterilmesi ve açı okuma uygulanması.

5 — a) Ö'çekler ve açıklanması.

b) Hata hakkında genel bilgi. Kaba, sistematik ve tesadüfi hataların kısaca açıklanması, vasati ve izafi hataların tatbiki o'arak tâyini.

6 — a) Uzunluk ölçüleri yöntemleri,

b) Ja'onman ve uygulanması,

c) Pusu'aların tanıtımı ve kullanılmaları hakkında bilgi.

7 — a) Küçük aletlerin kullanılması hakkında bilgi.

b) Küçük yer parça'arının ölçü'mesi yöntemleri.

8 — a) Küçük yer parçalarının ölçülmesi ve uygulanması.

b) Küçük yer parçalarının çizilmesi ve alanlarının hesaplanması yöntemleri.

9 — a) Büyük yerlerinin ölçü'mesi yöntemleri.

b) Triyangulasyon hakkında kısa bilgi ve basit olarak hesaplanması.

c) Semt açısı, mıknatıs ve hakiki semt açıları hakkında kısa bilgi.

d) Baz mesahası hakkında genel bilgi.

10 — a) Poligon hakkında kısa bilgi.

b) Açık veya kapa'ı poligonların hesaplanması.

c) Kapanma hata'arı hakkında kısa bilgi.

11, 12 — Nirengi ve poligon ölçü uygulanması ve hesaplanması.

13 — Prizma ayrıntılarının alımı uygulanması ve çizimi.

14 — Çeşitli durumdaki yerlerin ölçü'mesinde uygulanacak ö'çü sistemleri (arazi üzerinde)

15 — a) Yükseklik ölçüleri hakkında bilgi.

b) Geometrik ve trigonometrik sistemlerin farkları,

c) Nive'man aletleri hakkında bilgi.

16 — Nivelman uygulaması.

17 — a) Takometreler ve çeşitleri hakkında genel bilgi.

b) Stadya hakkında bilgi.

c) Takometrelerle uygulama.

18, 19 — Takometrik ölçü uygulaması ve kot hesabı,

20 — a) Tesviye eğri'eri hakkında genel bilgi.

b) Tesviye eğrilerinin çizilmesi.

21, 22 — 11 inci haftada yapılan nirengi ve poligon uygulamasında ö'çü'en arazide nivelman ve tekaometrik ölçüler yapılarak hesap'anacak ve bu arazi tesviye eğri'eriyle çizi'ecektir.

23 — Yol güzergâhlarının takeometrik olarak ölçülmesi tatbikatı ve çizilmesi.

24 — a) Haritaların yönleşmesi,

b) Grafik çizim yöntemleri,

c) Koodone hesaplarına göre harita çizilmesi.

25 — a) Haritaların büyük ö'çekten küçük ölçeğe çevrilmesi,

b) Pantoğraflar ve kullanılması,

c) Planimetreler hakkında kısa bilgi.

26, 27 ve 28 — a) Kestirme usulleri hakkında kısa bilgi.

b) Önden ve arkadan kesdirme hesap'arı (kısaca). Uygulama.

c) Düğüm nokta'arının hesabı.

YOL VE KÖPRÜ
(Haftada 2 saat)

Yol bilgisi:

I. *Yol yapı gereci:*

A. Doğal taşlar.

Çeşitli taş türleri, taşların ocaklardan çıkarılmasında esas'ar, taşlarda aranan özelik'er.

B. Yapma taşlar.

Çeşitli cüruflardan yap'an taşlar. Klinker.

C. Taşlaşan b ğlantı gereçleri.

Yol iş'erinde kullanılan harç gereçleri ve çimento hakkında genel bilgi.

D. Plâstik kalan ve yapışan bağ'antı gereçleri.

a) Asfalt-bitüm: Elde edilişi, tür'eri,, özeliği hakkında bi'gi, deney'er,

b) Katran: Türleri ve bunların elde edilişleri, özeliği, deneyler, katran-bitüm emü'zyonları,

c) Asfalt ve katran emü'zyon'arı,

Esas'ar, e'de ediliş ve özelikleri, kullanış.

II. *Yol yapımı:*

A. Yol yapımında genel esaslar.

B. Teknik hazırlıklar.

a) Genel plân, ilkel güzergâhın geçirilmesinde esas'ar, hazır'ayıcı araştırma'ar.

b) Ayrıntılı yol projesinin yapılması,

Poligon geçirilmesi, röper nivelmanı, enine ve boyuna kesitler, inşaat proje'nin hazırlanması, hacim hesapları, ihaleye esas o'acak yol projesinde bulunması gereken bilgiler.

c) Yol güzargâhının araziye uygulanması

Eğrilerin çakılması için esaslar, dikey yuvarlatma, sınaî ima'ât aks'erinin verilmesi.

C. *Yol alt yapısı:*

Toprak işleri, hafir ve im'ânın yapılması, hendekler, çeşitli zemin cinsleri ve özellik'eri, patlayıcı gereç hakkında bilgi, el ve mak'na işleri, toprak nakliyatı, sınaî ima'ât.

D. *Yol üst yapısı:*

a) Yolun geometrik özellikleri, yol profilleri, dever, meyil değiştirmeleri, gabariler.

b) Taşıyıcı kısım,

Blokaj, beton temel, diğer temel tarzları.

c) Yol örtüsü

1 — Genel bilgiler,

2 — İdro'ik bağlantı gereçleri ile yapılan (harçlı) yol örtüleri.

3 — Katran ve bitümle yapılan yol örtüleri.

4 — Doğal ve yapma taşlarla yapılan yol örtüleri (parke ve mozaik kaldırımlar).

E. Yollarda kul'anılan diğer tesisler:

İşaretler, ağaçlandırma, kar, çığ ve taş düşmesine karşı tedbirler v. s.

Köprü bilgisi:

I — Köprülerin tasarlanmasında genel esaslar:

Köprülerin p'ândaki mevkilerinin tâyini, meyiller, açıklıklar, serbest geçiş yüksekliği ve yüksek'ik kotları, yol ve demiryollarında köprü profilleri, yükler (zâti ağırlıklar, munzam yükler, diğer etkiler)

II — Ahşap köprüler.

A. Ahşap köprülerin özelliği köprülerin ömrü, korunmaları ve tasar'anmasında esaslar.

B. Ahşap köprü gereçleri.

C. Bağlantı araçları,

D. Düğüm noktalarının alışılan usullerle teşkili.

E. Yeni bağlantı araçlarının özellikleri ve bunların kullanılması neticesinde hasıl olan yeni konstrüksiyon tarz'arı.

F. Köprünün üst yapısı.

G. Köprü'erin alt yapısı (türlü sistemler).

H. Mesnet'er.

Kenar ve orta ayaklar.

Kârgir, beton ve ahşap ayaklar.

III — Kâgir ve beton köprüler:

A. Masif köprülerin yapılmasında gözetilecek esaslar.

1 — Kon'trüksiyon esasları,

2 — Suların akıtılması.

3 — Kemer şekilleri.

4 — Kenar ayak'arı kanad ve ric'at duvarları.

5 — Orta ayaklar.

6 — Yol kısmının teşkili.

7 — Hafifletme kemerleri.

8 — Tampon (alın) duvarları.

9 — Görünen yüzeylerin işlenmesi.

B. Mafsallı köprü'er:

1 — Mafsalların sebep ve faydaları.

2 — Muhtelif mafsallı kemer şekilleri.

3 — Maf'a'ların teşkili ve konstrüktif detaylar.

C. Masif köprülerin iske'etleri:

1 — Tasar'ama esasları.

2 — Kalıp a'ma usu'leri.

3 — Kemerlerin inşaası.

4 — Yardımcı i:ke'eler.

IV — *Betonarme köprüler:*

A. Betonarme köprülerin yapılmasında genel esaslar.

B. Kemer köprü'er.

1. Genel bilgiler.

2. Muhtelif kemer şekilleri: Tek kemerler, çift, boş kemerler.

C. Plâk ve kiriş köprüler.

1. Genel bilgiler.

2. Konstruktif detaylar, esas kirişlerin deyanma şekilleri.

3. Mafsallı kiriş köprüler.

D. Çerçeve (Ramen) köprüler.

E. Mesnet şekilleri.

F. Betonarme köprü'erin tabliyeleri.

V. Çelik köprü'er hakkında genel bilgi.

YAPI MALİYETİ VE İŞLETMESİ
(Haftada 4 saat)

I — *Metraj ve ölçü sistemleri:*

Küçük bir yapının temelden başlıyarak bütün ayrıntılarının metrajını bulmak. Her kalem metraja

ait ölçü sistemlerini göstermek. İlk ve katî keşiflerin nasıl yapıldıklarını anlatmak.

II — *Analiz:*

Birinci maddeye göre hazırlanan metrajların analizlerini yapmak ve birim fiyatlarını bulmak. Analizle birim fiyat cetvellerinin birbirleriyle olan bağıntılarını açıklamak. Keşif özeti yapmak.

III — *Genel bilgi:*

Çeşitli şartnameler, ataşmanlar, puantajlar ve genel olarak yapının sevk ve idaresi.

TESİSAT
(Haftada 2 saat)

I — *Elektrik bilgisi:* (Bir kanaat döneminde okutulur)

1 — Elektrik hakkında genel ve kısa bilgi:
a) Elektrik enerjisinin önemi,
b) Elektrik enerjisi kaynakları,
c) Elektrik enerjisinin iletilmesi.

2 — İç elektrik tesislerinin yapılışı ve kullanılan gereçlerin çeşitleri.

3 — Bina elektrik tesisatına ait (ışık ve kuvvet) bir plânın okunması; Elektrik tesis projelerinde kullanılan işaretlerin tanıtılması.

4 — Elektrikle çarpılmalara karşı korunma, elektrik tesislerinin ehliyetli uzmanlar tarafından yapılması ve denetlenmesinin mecburiyeti.

II — *Sağlık, ısıtma ve havalandırma tesisleri bilgisi:* (İki kanaat döneminde okutulur)

1 — Sağlık tesislerinin yapıdaki önemi.

2 — Şehirlerde suyun dağıtımı hakkında çok kısa bilgi.

3 — Şehir suyunun evlere alınması.

4 — Su saatleri.

5 — Ev su tesisatında kullanılan boru cinsleri, bağlantı parçaları, musluklar ve bunların piyasadaki ölçüleri.

6 — Evlerde su borularının döşenmesinde gözönünde tutulacak noktalar,

7 — Lavabo, banyo, bulaşık teknesi ve helâ taşı gibi sağlık tesisleri gereçlerinin yerlerine takılması.

8 — Madde 7 deki sağlık tesisleri gereçlerinin yerleştirilmesinde dikkat edilecek hususlar.

9 Sağlık tesisleri gereçlerinden gelen pis suların toplanması ve atılması.

10 — Ev pis su tesislerinde kullanılan borular ve bunların birbirlerine eklenmesi.

11 — Ev pis su borularının döşenmesinde gözönünde tutulacak noktalar.

12 — Evlerde sıcak su elde etmek için kullanılan araçlar hakkında kısa bilgi.

13 — Havagazının nasıl elde edildiği hakkında kısa bilgi.

14 — Şehirlerde havagazı dağıtımı hakkında kısa bilgi.

15 — Havagazının evlere alınması.

16 — Havagazı saatları ve bunların montajları.

17 — Evlerde yapılacak havagazı tesislerinde kullanılan borular ve bunların birbirine eklenmesi.

18 — Evlerde havagazı borularının döşenmesi.

19 — Havagazının sebep olduğu kazalar ve bu kazaların önlenmesi çareleri.

20 — Evin ısıtılması konusu üzerinde kısa konuşma.

21 — Evlerin ısıtılmasında kullanılan şömineler ve sobalar, bunlara mahsus teçhizat.

22 — Sıcak suyla merkezi ısıtmada kullanılan kazanlar, bunlara mahsus teçhizat.

23 — Sıcak suyla merkezi ısıtma ve türlü tesis şekilleri, fayda ve mahzurları.

24 — Yapıda kazan ve kömür yeri.

25 — Kalorifer kazanlarına mahsus bacalar ve havalandırma kanalları.

26 — Sıcak suyla merkezi ısıtmada kullanılan boru ve radyotörler ve bunların piyasadaki ölçüleri.

27 — Buharla merkezi ısıtma.

28 — Buharla merkezi ısıtmada kullanılan kazanlar ve bunlara mahsus teçhizat.

29 — Buharla merkezi ısıtmadan kullanılan radyotörler.

30 — Buharla merkezi ısıtmanın fayda ve mahzurları.

31 — Havalandırma tesislerinin önemi.

32 — Havalandırma tesislerinin şekilleri.

33 — Havalandırma tesislerinde kullanılan vantilâtör ve filtre gibi araçlar hakkında bilgi.

34 — Mevsimlendirme tesisleri, bu türlü tesislerin önemi ve kullanıldığı yerler.

NOT: Yapılmış sağlık, kalorifer ve havalandırma tesislerinden bazıları; yapılacak gezintilerde öğrencilere gösterilecektir.

GENELGELER:

LEVAZIM AMİRLİĞİ
AYN.YAT MUHASIPLİĞİ
Sayı: 90. A/1777

5/XII/1949

2701

Bundan sonra Bakanlığımıza ve UNESCO Kültür Kurumuna gönderilecek telgraf adresleri aşağıda yazıldığı şekilde kısaltılmıştır.

Gerekli adreslerin buna göre yollanmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

H. H

(Millî Eğitim Bakanlığı)
yerine
(MEB. Ankara)

(UNESCO Türkiye Millî Komisyonu)
yerine
(UNESCO. Ankara)

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ